

Jak učit online?

Variant online výuky je mnoho a většinu jste již jistě zažili. Kratší či delší online kurz (třeba BOZP) s testem na závěr, webinář nebo online kurz s lektorem, který seděl před kamerou a mluvil, případně se vás snažil různými cestami vtáhnout do výuky.

Pro online výuku můžete využít třeba online přenos zvuku a obrazu, např. v aplikacích Microsoft Teams, Zoom, Google Meet aj. Většina z nich umožňuje s účastníky komunikovat přímo a také prostřednictvím chatu. V chatu mohou jak klást vlastní dotazy, tak i odpovídat na vaše průběžné otázky, kterými účastníky motivujete a aktivizujete.

Můžete také sdílet plochu, tedy zobrazit účastníkům zároveň i vaši powerpointovou prezentaci, dále pustit video či s účastníky sdílet nějaký materiál. Nebylo by však dobré u této výuky typu "mluvící hlava" zůstat. S účastníky můžete snadno spolupracovat třeba na sdíleném online dokumentu (např. Google Dokumenty), kdy jim do chatu vložíte odkaz na online dokument a necháte je společně pracovat.

VÝHODY

Uspoříte čas a peníze na dojíždění.

Učení je v pohodlném a bezpečném prostředí.

Výuku můžete rozdělit do více kratších bloků.

Lépe můžete zapojit i účastníky, kteří se obvykle neprojeví.

Účastníci mohou zůstat anonymní.

NEVÝHODY

Nemůžete sledovat verbální a neverbální projevy účastníků.

Obtížně ovlivníte náladu a atmosféru ve skupině.

Nevidíte, kdo co u výuky opravdu dělá.

Budete více "bojovat" o pozornost účastníků.

Na obou stranách chybí sociální kontakt.

OU! I TO SE MŮŽE STÁT...

Několik situací, které se při online výuce skutečně staly:

- Lektor neověřil, zda všichni vidí prezentaci, a ta se nezobrazovala.
- Výuka se přerušila, protože si lektor zapomněl dát notebook do zásuvky.
- Účastníci se stále usmívali, protože lektorce z hlavy "koukala" palma.
- Lektor si o přestávce zapomněl vypnout zvuk a... asi tušíte.
- Lektor se "trochu" zapovídal a po téměř dvou hodinách se zeptal účastníků – nikdo však neodpověděl – všichni totiž bůhví kdy odešli.
- Lektor zadal účastníkům samostatnou práci a zapomněl sdílet čas pro návrat do výuky.

TIPY PRO VÁS

- Aplikace pro online spolupráci: online dokumenty, např. Microsoft Office a Google Dokumenty, sdílená tabule Google Jamboard, aplikace Mural, Miro...
- Aplikace pro online hlasování: Mentimeter, Poll Everywhere...
- Aplikace pro online kvízy: Kahoot, Socrative, Quizlet...

Pokud budete učit online, nemusíte se vůbec bát. Určitě si vše připravte a nachystejte včas. Před první online výukou se třeba podívejte na záznamy zkušenějších lektorů na internetu a získejte užitečné nápady co ne/dělat.

JAK SE DOBŘE PŘIPRAVIT?

Pokud budete učit online před kamerou, nezapomeňte na následující:

- pokud možno používejte kvalitní rychlý počítač s dobrou kamerou a mikrofonem,
- vysílejte z klidného prostředí bez rušivých vlivů (děti, pes, tramvaje...),
- ztlumte zvuky na svém mobilu, vypněte rušivé aplikace i v počítači,
- zvolte vhodné pozadí a oblečte se vůči němu kontrastně,
- nasvitte svůj obličej zepředu stolní lampou (umístěte ji za kameru),
- na kameře by měla být vidět nejen vaše hlava, ale i ruce – vaše hlava by měla být přibližně uprostřed záběru,
- při vysílání se dívejte do kamery, ne na prezentaci – účastníci to vnímají,
- zkuste zajistit, aby na vaší wifi nebyl připojen nikdo další (třeba vaše děti), přenos se pak nebude "sekát", doporučená rychlost internetu je min. 50 Mbit/s (zjistíte např. na webu rychlost.cz),
- na stůl si nachystejte blok, propisku a neperlivou vodu, mohou se hodit,
- vše si vyzkoušejte dopředu.

TŘI, DVA, JEDNA, JEDEME!

V průběhu online výuky nezapomeňte na následující:

- na začátku ověřte funkčnost spojení a sdělte účastníkům strukturu výuky a její časování,
- neustále s účastníky komunikujte, ptejte se – udržujete tak pozornost,
- opakujte a vysvětľujte, co nemusí být jasné,
- komentujte kroky, které děláte vy/ účastníci, aby se "neztratili",
- nemluvte stále, dejte prostor i ostatním – nejdéle po 20 min.,
- střídejte metody – požádejte účastníky o rychlé hlasování, nechejte je řešit kvíz, požádejte účastníky o individuální práci a tu pak společně vyhodnotte, nechejte je vyhledávat na internetu – výsledky vám napíšou třeba do chatu,
- doprovodte výuku dalšími materiály (dokumenty, videa, obrázky...),
- ponechejte dostatek prostoru na dotazy a komentáře účastníků,
- nezapomeňte na úsměv a dobrou náladu, jsou vidět i v onlinu!

CVIČENÍ

Jaké nejčastější chyby děláte vy sami?

A co uděláte, abyste je příště neopakovali?

DALŠÍ ZDROJE A NÁPADY PRO VÁS

- Záznam webináře "Digitální transformace vzdělávání dospělých v příkladech": <https://youtu.be/CT4gPrNoQzw>.
- Bezplatný e-kurz EPAL Lektorské minimum III. se zaměřením na online výuku: <https://kurzy.epale.cz>.

